สิ่งที่ส่งมาด้วย

ผลการประชุมคณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยและอินเดีย ครั้งที่ ๑๒
(12th Meeting of the Thailand - India Joint Working Group on Security Cooperation: JWG - SC)
วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย

การประชุม JWG – SC ครั้งที่ ๑๒ เป็นการประชุมแบบเต็มคณะ โดยมี Shri D.D. Padsalgikar รองที่ปรึกษาด้านความมั่นคง ฝ่ายกิจการภายในเป็นหัวหน้าคณะฝ่ายอินเดีย และ พลเอก สมศักดิ์ รุ่งสิตา เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหัวหน้าคณะฝ่ายไทย ซึ่งได้มีการหารือใน ๒ ประเด็นหลัก ได้แก่ การแลกเปลี่ยนภาพรวมสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง และการติดตามความคืบหน้าภายใต้กรอบ JWG – SC สรุปผลได้ดังนี้

<u>ผลการประชุม JWG – SC ไทย-อินเดีย ครั้งที่ ๑๒</u> การประชุมครั้งนี้ เป็นการประชุมแบบเต็มคณะ โดยฝ่ายอินเดียมี Shri D.D. Padsalgikar รองที่ปรึกษาด้านความมั่นคง ฝ่ายกิจการภายในเป็นหัวหน้าคณะ ซึ่งได้มีการหารือใน ๒ ประเด็นหลัก ได้แก่ ๑) การแลกเปลี่ยนภาพรวมสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง และ ๒) การติดตามความคืบหน้าภายใต้กรอบ JWG – SC สรุปผลได้ดังนี้

๑. การแลกเปลี่ยนภาพรวมสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

๑.๑. ฝ่ายอินเดียได้เน้นถึงสถานการณ์ภัยคุกคามด้านการก่อการร้าย โดยเฉพาะกลุ่มที่มีความเชื่อมโยงกับปากีสถานและอัฟกานิสถาน อาทิ กลุ่มซาวโรฮีนจาหัวรุนแรงที่ถูกชักจูงโดยกลุ่มก่อการร้ายในพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนจากปากีสถาน และยังได้กล่าวถึงกลุ่มก่อการร้ายที่ยังคงเป็นภัยคุกคามในภูมิภาคเอเชียใต้คือกลุ่ม Lashkar-e-Taiba (LeT) กลุ่ม Jaish-e-Mohammed (Jem) กลุ่ม Islamic State Khorasan (ISKP) และกลุ่มอัลกออิดะห์ในอนุภูมิภาคอินเดีย (Al-Qaeda in the Indian Subcontinent - AQIS) โดยอินเดียเน้นว่ากลุ่ม ISKP และกลุ่ม AQIS เป็นกลุ่มที่ปากีสถานให้การสนับสนุนให้เป็นตัวแทนปฏิบัติการในอินเดีย

๑.๒ ฝ่ายไทยได้นำเสนอเรื่องภัยคุกคามรูปแบบเดิมที่ยังคงมีความสำคัญ โดยเฉพาะความขัดแย้งในทะเลจีนใต้และคาบสมุทรเกาหลี และความพยายามเข้ามามีอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจในอาเซียนและอินโด-แปซิฟิก ซึ่งภูมิภาคดังกล่าวมีพลวัตรสูงและมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ประเทศมหาอำนาจได้แข่งขันกันเข้ามามีบทบาทในภูมิภาคนี้ทั้งทางเศรษฐกิจและความมั่นคง โดยอาเซียนและไทยมีจุดยืนที่ชัดเจนว่าสนับสนุนการแก้ปัญหาโดยสันติวิธีและเน้นวิธีการทางการทูต ทั้งนี้ ไทยเห็นว่า สภาวะดังกล่าว นอกจากจะเป็นความท้าทายสำหรับทุกประเทศแล้ว ในขณะเดียวกัน ก็เป็นโอกาสในการร่วมมือระหว่างไทยกับอินเดีย และอาเซียนกับอินเดีย โดยอาเซียนได้เห็นชอบกับ ASEAN Outlook on Indo-Pacific ที่จะเป็นกรอบแนวทางความร่วมมือระหว่างกันในอนาคต ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การร่วมมือเพื่อป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติ และการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

๒. ความร่วมมือภายใต้กรอบ JWG – SC

๒.๑ <u>การแลกเปลี่ยนข่าวกรองและการต่อต้านการก่อการร้าย</u> ทั้งสองฝ่ายแสดงความพอใจและยินดีต่อความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนข่าวกรองที่มีมาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพโดยฝ่ายไทยได้กล่าวถึง กลุ่มนักรบก่อการร้ายต่างชาติ (Foreign Terrorist Fighters: FTFs) จำนวนหลายพันคนที่ทั้งเดินทางกลับภูมิลำเนาหรือเดินทางไปยังภูมิภาคอื่น ๆ รวมทั้งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภายหลังการสูญเสียฐานที่ตั้งของ

กลุ่ม ISIS นอกจากนี้ ในการฝึกร่วมเพื่อการต่อต้านการก่อการร้าย รหัส CHAKRA ฝ่ายไทยได้เสนอให้จัดการฝึกร่วมระหว่างศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล (ศตก.) และ National Security Guard (NSG) ของอินเดียในห้วง ๒ – ๓ ปีนี้ ทั้งในรูปแบบการฝึกซ้อมสถานการณ์จำลองภาวะวิกฤต (Tabletop Exercise) การแลกเปลี่ยนการเยือน หรือการถอดบทเรียนการฝึกร่วมกัน

๒.๒ <u>การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ</u>

๑) **ยาเสพติด** ทั้งสองฝ่ายได้นำเสนอสถานการณ์ด้านการลักลอบค้ายาเสพติด โดยฝ่ายอินเดียได้กล่าวถึงความเชื่อมโยงขององค์กรค้ายาเสพติดในพื้นที่พรมแดนอัฟกานิสถาน – ปากีสถาน (Af-Pak Border Region) และแสดงความกังวลว่าสถานการณ์ในจัมมูและแคชเมียร์จะเอื้อต่อการลำเลียงยาเสพติดให้มีความรุนแรงยิ่งขึ้น ในขณะที่ฝ่ายไทยได้นำเสนอรายงานสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ และวิธีการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับยา ๘๐ ประเภทในบริเวณดังกล่าว ทั้งนี้ ฝ่ายไทยได้เสนอให้มีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข่าวกรองและข้อมูลที่เกี่ยวกับสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ รวมทั้งข้อมูลในการลักลอบลำเลียง และการวิเคราะห์สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ โดย ปปส. เสนอเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมทวิภาคีในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ครั้งที่ ๑ ในห้วงกลางปี ๖๓ รวมถึงเสนอการศึกษาดูงาน ณ ศูนย์แม่น้ำโขงปลอดภัยด้วย

๒) **การเข้าเมืองผิดกฎหมาย การลักลอบค้ามนุษย์ ค้าอาวุธ และค้าสัตว์ป่า** <u>การต่อต้านการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและการค้ามนุษย์</u> ฝ่ายไทยได้แสดงความพอใจในการร่วมมือด้านการค้ามนุษย์ผ่านทางช่องทางปกติโดยไม่จำเป็นต้องมีการจัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างกัน โดยอินเดียแสดงความห่วงกังวลในเรื่องคนอินเดียจำนวนมากโดนล่อลวงไปทำงานที่เมืองไทย เนื่องจากหลงเชื่อกลุ่มอาชญากรข้ามชาติในอินเดียว่าจะหางานทำและจัดหาหนังสือเดินทางปลอมให้ ส่วน<u>การลักลอบค้าสัตว์ป่า</u> ฝ่ายอินเดียแจ้งว่าในระยะ ๒ ปีที่ผ่านมา ได้มีการใช้กรุงเทพฯ เป็นเส้นทางผ่านในการลักลอบขนย้ายสัตว์ป่าพันธุ์หายาก โดยเฉพาะสัตว์ป่าประเภทใหม่ๆ มายังอินเดียโดยมีปลายทางอยู่ที่สนามบินเชนไนและกัลกัตตา ทั้งนี้ สองฝ่ายเห็นพ้องในการร่วมมือกันและอาจพิจารณาการจัดทำบันทึกความเข้าใจฯ เพื่อความร่วมมือในอนาคต

๓) **การฟอกเงิน อาชญากรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และธนบัตรอินเดียปลอม** ทั้งสองฝ่ายมีความร่วมมือด้านข่าวกรองทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ และเห็นพ้องที่จะพัฒนาคุณภาพการแลกเปลี่ยนข่าวกรองทางการเงินระหว่างสองฝ่ายให้โต้ตอบได้อย่างฉับพลันมากขึ้น และฝ่ายอินเดียได้กล่าวถึงสถานการณ์ธนบัตรอินเดียปลอมที่พบว่ากรุงเทพฯ ถูกใช้เป็นเส้นทางหนึ่งในการขนธนบัตรปลอม อีกทั้งธนบัตรอินเดียปลอมมีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้ายต่าง ๆ ซึ่งมีปากีสถานเป็นผู้ผลิต ลักลอบขนย้าย และแพร่กระจาย โดยฝ่ายอินเดียขอให้ฝ่ายไทยให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ และเสนอให้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจด้านการต่อต้านการปลอมแปลงธนบัตรอินเดีย ทั้งนี้ ฝ่ายไทยได้แจ้งว่า ยินดีให้ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาธนบัตรอินเดียปลอมเป็นรายกรณี โดยไม่จำเป็นต้องจัดทำบันทึกความเข้าใจฯ และเห็นควรเสริมสร้างขีดความสามารถในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวกรอง การสืบสวนสอบสวนและตรวจจับธนบัตรปลอม โดยฝ่ายอินเดียยินดีสนับสนุนด้านข้อมูล เทคนิค และอุปกรณ์ตรวจสอบธนบัตรปลอม

๔) **ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์และอาชญากรรมทางไซเบอร์** ฝ่ายอินเดียได้นำเสนอรายงานการตรวจพบความพยายามโจมตีทางอินเทอร์เน็ตของอินเดียผ่านการ Phishing ซึ่งพบแหล่งที่มาที่อยู่ในไทย โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลัก เช่น องค์กรที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต ธนาคาร และหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น อีกทั้งเน้นย้ำให้พิจารณาการลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่าง CERT ของทั้งสองประเทศ ทั้งนี้ ฝ่ายไทยได้แจ้งว่า ไทยอยู่ระหว่างปรับโครงสร้างหน่วยงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ หากเสร็จสิ้นและทราบห้วงเวลาที่แน่ชัดแล้ว จะแจ้งให้ฝ่ายอินเดียทราบในโอกาสแรก

๕) **กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย** ฝ่ายอินเดียได้ติดตามการพิจารณาที่ยังคั่งค้าง ได้แก่ หนังสือคำร้องขอรายละเอียดเกี่ยวกับคดี (Letter of Rogatory: LR) และคำร้องตามสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา (Mutual Legal Assistance Treaty: MLAT) รวมทั้งเสนอให้มีการประชุมโดยใช้ Video Conference ระหว่างหน่วยประสานงานหลักเป็นระยะ เพื่อเป็นช่องทางในการติดตามคำร้องต่าง ๆ นอกจากนี้ ฝ่ายไทยได้เสนอให้ฝ่ายอินเดียพิจารณาจัดหลักสูตรฝึกอบรมและศึกษาดูงานในหัวข้อต่าง ๆ อาทิ การปฏิรูปกฎหมาย การระงับข้อพิพาท สิทธิมนุษยชน อันจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของไทยและการเสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการยุติธรรมระหว่างกัน

๓. <u>ผลการหารือข้อราชการ</u>

๓.๑ **การหารือระหว่างเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ กับ Shri D.D. Padsalgikar รองที่ปรึกษาด้านความมั่นคง ฝ่ายกิจการภายใน หัวหน้าคณะฝ่ายอินเดีย** ในการหารือเฉพาะหัวหน้าคณะสองฝ่ายได้แสดงความขอบคุณต่อความร่วมมือระหว่างกันที่เป็นไปด้วยดีตลอดมา และเห็นว่าทั้งสองประเทศมีภูมิหลังทางวัฒนธรรมร่วมกัน และอินเดียมีสถานที่สำคัญตามพุทธประวัติ ในด้านความมั่นคงนั้น มีความคืบหน้าทั้งในกรอบ JWG – SC และการประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจด้านความมั่นคงทางทะเลและด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม นอกจากนี้ ไทยกับอินเดียยังได้มีการฝึกร่วมทางทหาร รหัส MAITREE ที่มีมาตั้งแต่ปี ๔๙ โดยฝ่ายอินเดียได้แสดงความกังวลในเรื่องภัยจากกลุ่มก่อความไม่สงบและกลุ่มก่อการร้าย โดยเฉพาะตามแนวชายแดนระหว่างอินเดียและปากีสถาน และกลุ่มโรฮีนจา ซึ่งปีนี้ครบรอบปีที่ ๑๑ ของการก่อการร้ายที่มุมไบ และฝ่ายอินเดียได้กล่าวถึงผลการตัดสินของศาลอุทธรณ์ในกรณีนาย Mohammad Saleem ในระหว่างการหารือ ซึ่งฝ่ายไทยได้กล่าวว่าเป็นไปตามกระบวนการยุติธรรม แต่ทั้งสองฝ่ายก็ได้ยืนยันที่จะส่งเสริมความร่วมมือและการหารือด้านความมั่นคงระหว่างกันต่อไปให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และความร่วมมือทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๓.๒ **การหารือระหว่าง เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (ลมช.) และ นายชุตินทร คงศักดิ์ เอกอัครราชทูตประจำกรุงนิวเดลี (ออท./กรุงนิวเดลี)** โดย ออท./กรุงนิวเดลี ได้ให้ความเห็นว่า อินเดียยังมีความหวาดระแวงจีน ดังจะเห็นได้จากการไม่ยอมลงนามในข้อตกลง Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP) แม้ว่าอินเดียจะได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากข้อตกลงดังกล่าวเป็นอย่างมาก แต่อาจถูกมองว่าเป็นการยอมรับอำนาจของจีนโดยทางอ้อมด้วย ทั้งนี้ อินเดียมีท่าทีที่ชัดเจนว่าอยากให้เขตอินโด - แปซิฟิกมีหลายขั้วอำนาจ นอกจากนี้ ลมช. ได้กล่าวถึงการประชุม JWG-SC ครั้งที่ ๑๒ และให้ข้อสังเกตว่า ในมิติความมั่นคงนั้นไทยให้ความสำคัญด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอินเดียเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็นด้านการทหารหรือภัยคุกคามรูปแบบใหม่ โดยอินเดียนั้นมีความต้องการนำเสนอเทคโนโลยีทางการทหารให้กับไทย

เป็นอย่างมาก หรือแม้แต่การขอร่วมเป็น Full Participant ในการฝึกรหัส Cobra Gold ทั้งนี้ ภัยคุกคามร่วมกันที่เห็นได้ชัดคือ การเดินทางของนักรบต่างชาติออกจากพื้นที่ในอิรักและซีเรียไปยังภูมิภาคอื่น ๆ รวมทั้งเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๔. <u>ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ</u>

๔.๑ ในการประชุมครั้งนี้ อินเดียได้พยายามนำเสนอความเชื่อมโยงของรัฐบาลปากีสถานและภัยคุกคามด้านความมั่นคงต่างๆ อาทิ การสนับสนุนการก่อการร้ายและองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติอื่น ๆ ในการปฏิบัติการที่จะส่งผลกระทบในเชิงลบแก่อินเดีย ซึ่งไทยมีท่าทีที่ชัดเจนในเรื่องความสัมพันธ์ที่ดีกับอินเดียและปากีสถาน และยินดีร่วมมือกับอินเดียในการต่อต้านภัยคุกคามข้ามชาติ ทั้งนี้ สภช. จะได้ศึกษาเรื่องนี้ในรายละเอียดต่อไป

๔.๒ ฝ่ายอินเดียได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการจัดทำ MOU ด้านการต่อต้านการค้ามนุษย์ และ MOU ด้านการต่อต้านการปลอมแปลงธนบัตรอินเดียเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นประเด็นสำคัญต่อความมั่นคงภายในของอินเดียเองด้วย อย่างไรก็ตาม แม้ไทยเห็นว่ายังไม่มีความจำเป็นที่จะต้องลงนาม MOU ต่าง ๆ เนื่องจากไทยกับอินเดียยังสามารถร่วมมือกันได้ตามช่องทางปกติ แต่ฝ่ายไทยก็ควรเน้นย้ำช่องทางการประสานงานในปัจจุบันให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๔.๓ ประเด็นการลักลอบการค้าสัตว์ป่าและพันธุ์พืชนั้น พบว่าข้อมูลที่ได้รับจากอินเดียยังไม่ตรงกับข้อมูลทั้งหมดของไทย ทั้งในเรื่องสถิติและแนวโน้มของสถานการณ์ ทั้งนี้ สภช. เห็นควรให้มีการจัดประชุมหารือและศึกษาการดำเนินการดังกล่าวในส่วนของไทยเพื่อให้มีข้อมูลที่แน่ชัดและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อการขับเคลื่อนความร่วมมือดังกล่าวระหว่างไทยและอินเดียให้มีประสิทธิภาพให้มากขึ้น

๔.๔ เห็นควรส่งเสริมความร่วมมือเพื่อรับมือกับประเด็นปัญหาที่กังวลร่วมกันในเรื่องนักรบต่างชาติที่เดินทางกลับจากพื้นที่อิรักและซีเรีย ซึ่งไทยและอินเดียอาจถูกใช้เป็นทางผ่านและที่พักพิง รวมทั้งเสี่ยงต่อการถูกใช้เป็นพื้นที่ในการเผยแพร่แนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงด้วย

สำนักงานยุทธศาสตร์ความมั่นคงเกี่ยวกับภัยคุกคามข้ามชาติ
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ